

واحد فنی:

مدیر فنی: حامد یزدانی، مدیر هنری: مهدی سلامی
طراح گرافیک و صفحه آرایی: سعید غفوری، شیوا قنبری
عکس: گروه عکس همشهری، ویرایش عکس: کامیوز نویدی
ویراستاران: سمانه مومن، هاله جوانفر، اعظم آجور بندیان

چاپ: همشهری
توزیع و اشتراک:

موسسه نشر گستر امروز نوین
پدیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰

صندوق پستی:
۱۹۳۹۵۵۴۴۶

تلفن: ۲۳۰۲۳۴۶۴
نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

گروه ضمايم همشهری ناشر نشریات:

دوچرخه، بچه‌ها، خانواده، پایداری، اقتصاد،
تندرستی، خردنامه، داستان، دانستنیها،
سرزمین من، ماه، معماری، ۲۴، شهر نگار،
سرخ و محله

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر ۴، نرسیده به پارک وی،
کوچه شهید فریبتی، شماره ۱۴، روزنامه همشهری

بهترین قصه‌های تاریخی تهران
جایزه می‌گیرند

صفحات «روایت تهران» که پیش‌روی شمس است، به انعکاس روایت‌های خواندنی تاریخ تهران قدیم و سرگذشت شخصیت‌ها و نامداران خیابان‌ها و گذرگاه‌ها و واقعه‌های تاثیرگذار و تاریخ شفاهی طهران تعلق دارد. با عکس‌های یادمانداز خاطرات تهران دیرروز و قصه‌ها و ماجراهای
پس پشت این عکس‌ها، شما هم می‌توانید در انتشار این صفحه که متعلق به خود شما و شهر شمس است، ما را همراهی کنید. «همشهری» بهترین عکس‌ها و قصه‌هایی را که برای ما ارسال می‌کنید با نام خودتان منتشر و شما «همشهریان همراه» هدیه‌ای تقدیم می‌کند.
نشانی و شماره تماس ما: ۰۲۲-۲۲۲۵۵۰۴۶۴، mahaleh@hamshahrn.org، ۲۲۰۲۳۴۶۴

تفرجگاه ناصرالدین شاه و جیران

نام:
زندانی
(سردور، دره
حیدر)
موقعیت:
روستای
زندانی
دسترسی:
بلوار کوهسار
جاده امامزاده
داود

زندانی می‌گوید: «ماجرای اطراق جیران و ناصرالدین شاه در حوالی آبشار زندان قصه جالبی داشت که محلی‌ها از آن زیاد یاد می‌کنند و سینه به سینه نقل شده است. آن زمان روستای زندان کدخدایی به اسم «علی احمد» داشت. کدخدا وقتی از حضور شاه مطلع می‌شود برای خوشامدگویی با یک کاسه از بهترین توت‌های خشک که محصول روستا بود، راهی محل اطراق ناصرالدین شاه می‌شود.

ناصرالدین شاه در دیدار برای مورد عنایت قرار دادن روستا و کدخدا می‌گوید: هر در خواستی داری بگو. کدخدا هول می‌کند و پاسخ می‌دهد: سلامتی پادشاه. این ماجرا خوشایند شاه می‌شود و مبلغی به کدخدا انعام می‌دهد.

به گفته احمدی، آبشار زندان یکی از آبشارهای ویژه شهر تهران است که میان محلی‌ها به آبشار «سر دور» که در گویش محلی به معنی سرگیجه است، هم شهرت دارد. چون وقتی از پایین این آبشار به بالا نگاه می‌کنی کمی حس سرگیجه به افراد دست می‌دهد. ضمناً چون آب آن از رود «دره حیدر» هم سرچشمه می‌گیرد، به آبشار «دره حیدر» هم معروف است.

او درباره ویژگی‌های آبشار زندان تعریف می‌کند: «آبشار زندان در حدود ۴۰ متر ارتفاع دارد و رودخانه، تپه‌های سرسبز و درختان بلند و تنومند، از مهم‌ترین ویژگی‌های آبشار زندان است و سفر به این آبشار در فصل‌های گرم سال برای گردش و تفریح مناسب است. همچنین بهترین راه سفر به آبشار زندان انتخاب مسیر بزرگراه همت غرب، بلوار کوهسار، جاده امامزاده داود است.»

آبشار «زندانی» یا به اصطلاح محلی‌ها «دره حیدر» در دو کیلومتری روستای زندان واقع شده و یکی از زیباترین آبشارهای تهران محسوب می‌شود. این آبشار پرجاذبه حتی پای ناصرالدین شاه، این پادشاه گردشگر را به روستای زندان و حوالی آن باز کرد و چند روزی همراه همسر محبوبش جیران و خدم و حشم در زمین‌های اطراف آبشار رحل اقامت انداخت و از آب و هوای دل‌انگیز و مطبوع آن حسابی بهره برد و کدخدای روستا و اهالی را مورد عنایت ملوکانه قرار داد.

«مهدی احمدی» از اهالی قدیمی روستای زندان در باره قصه حضور ناصرالدین شاه در

ردپای تاریخ در مسیر ایگل

نام:
آبشار
ایگل
موقعیت:
روستای ایگل
دسترسی:
جاده لشکرک،
فشم

از روستای ایگل می‌گذرد در میان اهالی و گردشگران به نام آبشار ایگل مشهور شده است. اگر از مسیر روستا به سمت آبشار برویم دو دره عمیق وجود دارد و در یک سمت آبشار ایگل و سمت دیگر آبشاری وجود دارد که محلی‌ها به آن آبشار چکمه می‌گویند. دلیل نامگذاری این آبشار شکل آن است که شبیه چکمه‌های سیاه از بالا به پایین می‌ریزد. دو دهه پیش آبشار ایگل و چکمه بسیار بکر با طبیعت شاداب بودند. متأسفانه در سال‌های اخیر به دلیل دسترسی آسان‌تر گردشگران به این آبشارها به خصوص آبشار ایگل، وضعیت بسیار ناراحت‌کننده‌ای پیدا کرده است. در فاصله روستا تا آبشار، باغستان‌های اهالی قرار گرفته است. به گفته قربان‌زاده، این توسعه باغداری اگر چه در ظاهر خوب است ولی به نوعی دست‌درازی به طبیعت است: «هر باغ مالک خودش را دارد و گاهی گردشگران از طریق باغ‌ها به دور از چشم مالکان به سمت آبشار می‌روند که در برخی مواقع کار به نزاع هم می‌کشد. طبیعت زیبای آبشار ایگل یک محفل خصوصی نیست، بلکه به همه شهروندان تهرانی و طبیعت‌دوستان تعلق دارد. از طرفی در اطراف آبشار و محدوده‌های منتهی به آن گونه‌های خاص گیاهی بنا به موقعیت اکوسیستم آنجا رشد و نمو می‌کنند. در بیشتر مواقع در این مسیر گونه‌های گیاهی خاصی توسط اهالی و باغداران کاشته شده که متناسب با طبیعت محیط نیست و این، چرخه اکوسیستم آنجا را با گذشت زمان با مشکل روبه‌رو می‌کند.» وجود قلعه تاریخی کی قباد در محدوده آبشار که قدمت آن را به قرن نهم هجری نسبت داده‌اند نشان از قدمت روستای ایگل، آبشار و طبیعت این محدوده دارد؛ طبیعتی که از دیرباز مورد توجه مردم بوده است.

برای رسیدن به آبشار ایگل باید جاده لواسانات را به سمت اوشان فشم در پیش بگیرد و بعد از وارد شدن به روستای ایگل به سمت ارتفاعات آن حرکت کنید

محدوده ارتفاعات شمال و شمال شرق تهران مملو از آبشارها و آبشارک‌هایی است که در نتیجه آب شدن برف قله‌ها و یخچال‌های طبیعی در بیشتر روزهای سال پرآب هستند. آبشار ایگل یکی از زیباترین آبشارهای تهران در این محدوده قرار دارد. آبشار ایگل در دامنه شرقی توچال یک آبشار دائمی با ارتفاع ۲۵ متر است که برای اهالی روستای ایگل سرشار از خاطرات دور و نزدیک است. در روزهای تعطیل گردشگران بی‌شماری به این آبشار سفر می‌کنند و همین باعث رونق کسب‌وکار در روستا و صد البته رونق زمین‌های آن شده است. «علی قربان‌زاده» فعال محیط‌زیست و کوهنورد، درباره آبشار ایگل می‌گوید: «به دلیل اینکه مسیر آبشار

نزدیک‌ترین آبشار به تهران

آبشار نوسنگ حصارک در واقع نگینی پنهان در دل شهر تهران در حوالی محله حصارک است. این آبشار یکی از نزدیک‌ترین آبشارهای تهران است. به گفته «مبین کروندی» از کوهنوردان شهر تهران، به گویش محلی، نوسنگ یعنی سنگ نو و به همین دلیل نام آبشار دره حصارک میان محلی‌ها به نوسنگ شهرت دارد. او می‌گوید: «البته علاوه بر نوع گویش، نام نوسنگ به دلیل ویژگی‌های زمین‌شناسی خاص منطقه به آبشار گفته شد. وقتی مردم منطقه برای نخستین بار به این دره می‌آمدند، با سنگ‌هایی بزرگ و صاف روبه‌رو می‌شدند که در اثر جریان آب، شسته و صیقلی شده بودند. این سنگ‌ها به شکلی منحصر به فرد در کنار آبشار قرار گرفته بود که در ذهن دنیای تازه و بکر طبیعت

نام:
آبشار
نوسنگ حصارک
موقعیت:
دره حصارک
(کن)
دسترسی:
بزرگراه شهید
ستاری، بلوار
شهدای حصارک

را زنده می‌کرد. به همین دلیل، این مکان به «نوسنگ» معروف شد، جایی که سنگ‌های طبیعی آن، نماد تازگی و بکر بودن این منطقه هستند.»
کروندی از ویژگی‌های آبشار نوسنگ دره حصارک می‌گوید: «بالای آبشار حصارک، دره و آبشار کوچکی وجود دارد که با ادامه مسیر در سمت چپ آبشار، به دره اصلی حصارک می‌رسد. این دره که به دره دوچناران معروف است، مسیری زیبا و جذاب برای کوهنوردی و طبیعت‌گردی است که پایان این مسیر هم به قله بند عیش می‌رسد. با توجه به وجود آبشارهای فراوان، در این محدوده در فصل بهار این آبشار جلوه ویژه‌ای برای بازدید و گشت‌وگذار دارد. اگر علاقه‌مند سفر به این آبشار و تفرج در میان درختان و باغ‌ها و محیطی دنج و بکر و طبیعی هستید، می‌توانید از میدان دانشگاه آزاد اسلامی به سمت بلوار شهدای حصارک و خیابان فردوسی حرکت کنید. بعد از رسیدن به ابتدای دره، با طی مسیر پیاده‌روی که در امتداد رودخانه وجود دارد، به آبشار می‌رسید.»

